

DOMOVINA

Oglas!

Za 1 mm x 60 luseratnega stolpca mali 80 vinarjev, uradni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklamo 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravništvo „Domovino“ v Ljubljani, Sédna ulica 6. Uredništvo „Domovino“, Miklošičeva c. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Za celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Poškova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Protić-Koroščeva parlamentarna zajednica razbila pogajanja.

Nečuvena zahteva Protića in Korošca, na se s silo požene kmete s posestev. — Demokrati ne puste preganjati kmeta in ubiti agrarne reforme. — Korošec kot zagovornik begov (mohamedanskih veleposestnikov.)

Zgodilo se je, kar je bilo pričakovati. Protić-Korošec sta napravila krizo, nato sta začela pogajanja za sestavo nove vlade pod krinko, da si resno želita koncentracije. Vsak dober državljani si mora sedaj želeiti močno vlado. Saj imamo pred durmi koroški plebiscit, naš spor z Italijo glede mej in zadnjih dogodkov v Trstu in Splitu še ni rešen in sploh naš zunanji položaj ni razčiščen. Dolžnost napram narodu je, da vsakdo pripomore k utrditvi našega notranjega položaja, da bi mogli s čim večjo silo nastopiti proti zunanjim nasprotnikom. A naši klerikaleci nimajo teh obzirov. V Beogradu so popuščali demokrati pri vsakem vprašanju, samo da bi obvarovali državo pred grozečo nevarnostjo. Pri ljubljanski deželni vladi so šli celo tako daleč, da so se odpovedali poverjeništvu za notranje stvari.

Predvčerajšnjim se je v Beogradu obče mislilo, da pride do koncentracije. Včeraj pa je Protić pokazal pravo barvo radikalcev in klerikalcev. Stavil je kot pogoj za sestavo nove vlade, da se ne le § 6. in 7., ampak tudi velik del agrarne reforme ukine. Med drugim sta Protić in Korošec tudi zahtevala, da izplača država vsem mohamedanskim veleposestnikom (begom) celo odškodnino za zemljo, ki jo imajo in obdelujejo kmetje. Država bi morala plačati nič manj kakor 350 milijonov kron. Tu v Ljubljani se šopirijo klerikaleci, da so proti bogatašem, v Beogradu pa je pokazal dr. Korošec pravo klerikalno luč: Nastopil je kot zagovornik mohamedanskih begov. Ne le to, ampak ko so demokrati zastopali stališče pravičnosti, da begom ne gre odškodnina, je Korošec pripravljen napraviti krizo ter izpostaviti našo domovino raznim opasnostim. To je prava slika naših klerikalcev.

Dr. Korošec je nadalje zahteval, da se oni kmetje, ki so dobili zemljo na podlagi naredbe o agrarni reformi z dne 25. februarja 1919, s silo iztirajo iz posestva, ako se prostovoljno ne odstranijo.

Beograd, 29. julija. (Izv. por. „Domovino“.) Včeraj so se nadaljevala pogajanja za sestavo koncentracijske vlade. Imela so se vršiti sklepna pogajanja, ker so demokrati s svojo popustljivostjo omogočili, da so pogajanja dobro napredovala. Včeraj pa se je položaj popolnoma izpremenil. Parlamentarna zajednica je stavila nove pogoje glede agrarne reforme. Protić je v imenu Narodnega kluba in Koroščeve stranke sledeče zahteval:

1.) Vsi kmetje, ki so prišli na podlagi naredbe o agrarni reformi od 25. februarja 1919 v posest zemljišča, ga merajo takoj zapustiti ali pa se imajo s silo iztirati iz posestva.

2.) da država plača vsem begom hak (najemino) za zemljišče, ki ga obdelujejo kmeti na podlagi agrarne reforme, in sicer z leta 1918., 1919. in 1920. Država bi morala plačati na ta naslov preko 350 milijonov kron. Demokrati so se postavili na stališče, da naj se plača odškodnina (hak) samo ubogim begom, ne pa bogatim.

3.) da se od sedaj naprej rešujejo vsi posli, ki spadajo pod agrarno reformo, v posebnem ministrskem komiteju, tako da bi bilo ministrstvo za agrarno reformo odpravljeno,

4.) da se razveljavi naredba, ki jo je izdala Protić-Koroščeva vlada dne 25. marca 1920.

Beograd, 29. julija. (Izv. por. „Domovino“.) Demokrati klub je danes razpravljal o predlogih, ki so jih stavili Protić, Korošec in Laginja glede agrarne reforme. Soglasno je bilo sprejeto, da se ima agrarna reforma izvajati v dosedanjem obsegu in da ne more v tem vprašanju popustiti.

Beograd, 29. julija. (Izv. por. „Domovino“.) Pogajanja za sestavo koncentracijske vlade so nenadoma zastala. Vseled popuščanja od strani demokratov so bili politični krogi do večerajšnjega dne mnenja, da bo koncem tega tedna sestavljena nova vlada. Parlamentarna zajednica pa je večeraj sporočila, da nikakor ne more stopiti v koncentracijsko vlado, ako vztrajajo demokrati na izvrševanju agrarne reforme, kakor je bilo svojčas dogovorjeno med demokratsko stranko in Parlamentarno zajednico. Skoro gotovo je, da bodo že danes prekinjena pogajanja in da bo Vesnić vrnil mandat prestolonasledniku. Kaj se bo zgodilo potem, je popolnoma nejasno.

Beograd, 29. julija. (Izv. por. „Domovino“.) Danes dopoldne se je vršila seja zastopnikov demokratske in parlamentarne zajednice. Odposlanci so se razšli brez sorazuma in tudi niso določili, kdaj naj se vrši prihodnja seja. Pogajanja je prekinila Protić-Koroščeva parlamentarna zajednica. Odposlanca te skupine sta dobila že pred sejo naročilo, da naj pogajanja razbijeta.

Ljubljana, 30. julija. Današnji „Slovenec“ meni, da sta le dve možnosti mogoči: da se poveri sestava vlade ali parlamentarni ali demokratski zajednici. Iz te „Slovenčeve“ vesti je videti: 1.) da Protić in Korošec nočeta koncentracije in sploh nikakega sporazuma, 2.) da računata z vso gotovostjo na to, da se bo zopet Protiću posrečilo dobiti v roke ministrsko predsedstvo. — Potek krize — pred izbruhom, ob izbruhu in po izbruhu — potrjuje našo in vse uvidevno javnosti naziranje, da sta Protić in Korošec razbila koncentracijo zato, da bi zopet sama zavladala. Zadnji del razvoja to posebno jasno kaže. Po današnjem poročilu „Jugoslavije“ se je Protiću zopet posrečilo dobiti vodstvo radikalcev popolnoma v svoje roke in izosloval se je celo pooblastilo, da vodi nadaljnja pogajanja sam po lastnem predurku. S tem sklepom radikalcev je nedvomno koncentracija definitivno pokopana.

ADOLF RIBNIKAR:

Kaj je vesnica o „Središnji zadrugi“?

Kakor skoraj o vsaki stvari, potvarjajo klerikaleci resnico tudi o „Središnji zadrugi“, ki je v zvezi z izvozom kmetijskih pridelkov. Demokratom očitajo, da nastopajo proti „Središnji zadrugi“ zato, ker hočejo, da bi delale banke z izvozom žita večmilijonske dobičke. Klerikaleci pa trosijo take vesti med ljudstvom očitno samo zato, da bi prekrili milijone, ki bi jih pri „Središnji zadrugi“ sami radi zaslužili.

Kaj hočejo klerikaleci in radikalci s „Središnje zadrugo“? Izvesti hočejo pod državno firmo

slični zvod, kot sta bila med vojno v Ljubljani „Žitni zavod“ in „Vnovčevalnica za živino“. „Središnja zadruga“ naj bi bila edina opravičena kupovati od kmetov žito in prasiče za izvoz. Od nje bi zaviselo, koliko sme dobiti kmet za pridelke svojega dela. Še preden pa je bila „Središnja zadruga“ osnovana, se je že pokazalo, da bi bila „Središnja zadruga“ največja nesreča tako za državo kot za kmeta. Ta zavod je dal posameznim veletrgovcem, ki delajo le z velikimi bankami, pooblastilo, da kupijo žito in ga pod njegovo firmo prodajo. Pri tem je glavni dobiček vtaknil v žep dotičnik, ki je bil toliko srečen, da je dobil od „Središnje zadruge“ dovoljenje za nakup in izvoz žita. Izkazalo se je že takoj prve dni delovanja „Središnje zadruge“, da so pooblaščenici tega snujočega se zavoda stralovito odri proizvajalec. Kupili so na primer od njega pšenice nekoliko čez 5 K za 1 kg. „Pripravljali odbor S. z.“ pa jo je vzel v račun po 4-40 K do 4-80 K. Pri vsakem vagonu so torej pooblaščenici „Središnje zadruge“ zaslužili najmanj 10.000 K, kateri znesek so iztrgali kmetu, ki je s trudom spravil žito s polja.

Prav nič čudnega ni zato bilo, da so se proti „Središnji zadrugi“ silno uprli vsi prizadeti kmetijski krogi. V Zagrebu se je vršil velikanski zbor „Kmetijskih zadrug“ iz cele Hrvatske in Slavonije, na katerem so z največjo odločnostjo protestirali proti „Središnji zadrugi“. V Beogradu je „Savez zemljeradniških zadrug“ izdal ostro resolucijo proti nameravani ustanovitvi tega zavoda. Njemu se je pridružil tudi „Agrarni odbor“. Vihar velikanskega ogorčenja je nastal zlasti med srbijanskimi kmeti, ki se brezobzirno upirajo, da bi se jim kratila pravica proste prodaje in proste izvoza žita in drugih pridelkov. Očitajo radikalcem, da so jih prevarali. Pred vojno so jim rekli, da naj kmet potrdi. Če se vojna srečno konča, bo Srbija dobila vsaj ena okence, skozi katerega bo mogel kmet svobodno izvažati svoje pridelke. Sedaj je nastala velika Jugoslavija, za izvoz so odprta široka vrata, a te se hoče zapreti s „Središnje zadrugo“. Kakor rečeno, ogorčenje med srbijanskimi kmeti je velikansko in radikalci izgubavajo vsled tega na svoji politični moči.

Nastaja vprašanje: Kako je vendar potem mogoče, da radikalci vendarle hočejo „Središnje zadrugo“? Kdor pozna ljudi, ki se drenjajo okoli „Središnje zadruge“ in se zanjo pehajo, ve, da ima postati „Središnja zadruga“ vir milijonskih dobičkov, ki naj gredo v volilni fond radikalne stranke. Radikalci riskirajo pri tem tudi nezadovoljstvo kmetov, ker računajo, da bodo z milijoni lahko na drug način preplačali zadovoljstvo.

Naši klerikaleci so privešek Protičeve stranke. „Zadružna zveza“, ki je vložila štiri milijone kron kot delež v „Središnje zadrugo“, ima brezdomno zagotovljen primeren delež pri manipulaciji „Središnje zadruge“. Na kak način bodo klerikaleci deležni bogatega blagoslova javnosti, sicer še ni znano, a da bi radi s „Središnje zadrugo“ prisluzili par milijonov za svoje nenasične žepe, ni nobenega dvoma. Zanimivo je, da klerikalna „Kmetijska zveza“ prav nič ne protestira proti „Središnji zadrugi“, dasi so to že storile malone vse kmetjsko-stanovske organizacije širom države. „Kmetijska zveza“ je s tem le dokazala, da ji kmetjski interesi niso mar in da zatajuje tudi življenske koristi svojih pristašev, ako to zahtevajo strankarski interesi.

Še eno vprašanje je zanimivo. Kaj pa oni naši krogi, ki ne pridelajo dovolj žita, ali bodo ti po „Središnji zadrugi“ prekrbljeni? Minister trgovine Momčilo Ninčič je v Narodnem predstavništvu na to vprašanje povdaril, da se „Sre-

dišnja zadruga“ ne bo pečala z nakupom in prodajo blaga za takozvane pasivne kraje. S tem je odpadel zadnji pomislek za slehernega Slovenca in nikdo, kdor hoče dobro našemu ljudstvu — kmetu in ostalemu konsumentu — kdor noče, da se uvajajo koruptivne centrale, ki spominjajo na medvojnje gorje, v naše državno življenje, ne more biti za „Središnjo zadrugo“, kakršno so imeli v načrtu klerikalci in radikalci. Tako misli vsakdo, kdor ne spekulira na izkoriščanje ljudstva v strankarske ali zasebne namene, tako misli vsakdo, kdor misli pošteno.

Uvoz ameriških strojev.

Zadružna zveza v Celju nam je poslala to-le okrožnico o uvozu ameriških strojev: Velike tvornice kmetijskih strojev v Severni Ameriki, in sicer Walter Wood Co., Oliver Chilled Plon E. Works, Minneapolis Steel & Machinery Co. in American Seeding Machine Co., hočejo seznaniti kmetovalce naše kraljevine z gospodarskimi stroji vsake vrste, kakršni se rabijo v Severni Ameriki. Dočim je v Evropi besnela vojna in se je proizvodnja kmetijskih strojev malodane ustavilo, je Severna Amerika delala s polno paro naprej in dosegla v izdelovanju kmetijskih strojev tako dovršenost, da nadkriljuje glede mnogih strojev tovarniške izdelke vseh drugih narodov. Med temi stroji je mnogo popolnih novosti, ki pri nas še niso znane, n. pr.: motorni stroji za manjša posestva, ki popolnoma nadomeščajo danes drago vprego, moderni mlatilni stroji, stroji za cepljenje kruzne slame itd. Spredaj omenjene tvornice hočejo te in vse druge kmetijske stroje dati brezplačno na poizkušnjo takim kmetijskim zadrugam, društvom in poedincem, kateri jih hočejo resno preizkusiti in njih uspeh strokovnjaški ugotoviti.

Ker je Zadružna zveza kot članica Glavnega zadrúžnega saveza v Beogradu prevzela nalogo, da v svojem področju posreduje med interesi in ameriškimi tovarnarji, zato prosi vse svoje članice kakor tudi druge kmetijske korporacije, druga društva in druge poedince, da ji naznanijo čim preje, katere stroje bi želeli za poizkušnjo. Stroške dopreme iz Zagreba, kjer vodi Glavni savez svojo akcijo po Hrvatsko-Slavonskem gospodarskem društvu, nosi adresat, v slučaju vrnitve pa nosi stroške odpošiljatelj. Prevzemalec stroja nima druge obveznosti nego to, da stroj vestno preizkuša, ga ohrani v dobrem stanju in naznani najkasneje v enem mesecu uspeh preizkušnje Zadružni zvezi v Celju. Na željo interesentov jih obišče po možnosti tudi inženjer ali monter; na vsak način pa bo obiskoval monter zadruga in društva. Ti obiski se bodo za preizkuševalce izvršili brezplačno.

Stranke, katere bodo želele stroje obdržati, jih bodo dobile po originalni nabavni ceni. Da ne bo sitnosti pri popravilih, se uredi v Zagrebu velika popravilnica. Pripomniti je le še, da morejo spredaj omenjene tvornice dobaviti vse vrste kmetijskih strojev, na primer za oranje, sejanje, košnjo, mlatev, mletev, pripravljenje krme, vinogradništvo, sadjarstvo, mlekarstvo itd.

Ker je pri nas silno pomanjkanje kmetijskih strojev, bi bilo želeli, da bi naša okrožnica našla veliko odziva.

Dopisi.

Iz Zagorja. V dopisu iz Zagorja-Toplice v „Domovini“ od 23. t. m. se je očitalo tamošnjemu katehetu, da je dajal slabe reče iz verouka onim učencem, ki so v Sokolskem naraščaju. Z druge strani se nam pa poroča, da ta očitek ni opravičen, pač pa da je dobil vsak učenec, ki se ni udeleževal šolarskih maš, slabši red v obnašanju, kar je bilo potrebno v interesu discipline. Tudi pri tem se ni gledalo na to, ali se nahaja dotični učenec v naraščaju tega ali onega telovadnega društva, temveč so bili s tem kaznovani vsi brez razlike.

Iz Motnika. Ker se naš g. župnik Pavlič za vse druge stvari veliko bolj zanima, kakor pa za cerkvene, bi ga župljani radi opozorili na nekatere nedostatke, ki se dajo pri malo dobri vojni z lahkoto odpraviti. Naša ura že dalje časa ne kaže prav in želja vseh je, da se nemudoma popravi. Ali bi se ne mogla gospoda ključarja malo za skar pobrigati. Cisto prav imajo kmetje, ako upravičeno trdijo, da imajo „samostojni“ veliko večjo skrb za cerkev kakor pa g. župnik, dasiravno vedno pravi, da so sami brezverci. Župnikovo šovraštvo proti vsem, ki ne trobijo v njegov rog, gre celo tako daleč, da ne priznava niti

našemu gasilnemu društvu. Ko je bila pred tremi tedni v Motniku veselica v prid gasilnemu društvu, je namreč vsem članicam Marijine družbe prepovedoval sodelovanje. Seveda so bila dekleta veliko bolj pametna in so prišla kljub prepovedi vse brez izjeme in dokazale, da znajo ceniti tako važno občekoristno družbo. Čudno res, da človek, ki se šteje med izobražence, sploh more nastopiti s tako zantevo, dasiravno ve, da smo pri gasilnem društvu sodelovali vsi, brez razlike strank.

Kaka. V nedeljo dne 25. julija se je vršil na Raki občni zbor kmetijske podružnice, ki šteje 205 članov. Pri volitvi petih delegatov so klerikalci z župnikom Skerjancem pošteno pogoreli. Morda so se zdaj g. župniku odprle oči. Upamo, da smo ga prepričali, da s slepomišljenjem in z zvijačami ne bo pri Račanih prav ničesar dosegel. Lansko jesen si je namreč z zvijačo pridobil mesto delegata. Misli je namreč: Magari je ves odbor v rokah „Samostojnih“, samo da bom jaz delegat. Velikodušno in skromno je odklonil morebitno izvolitev za predsednika, ko še vedel ni, če ga sploh misli kdo voliti, obenem pa se je ponudil za delegata. Enkrat se mu je zvijača posrečila, ampak zavedni in samostojni Račani, ki ne potrebujejo več jeroba, bodo že poskrbeli, da se mu ne bo nikoli več. Čudimo se, da ima še tisto malo število pristavev. Sicer jih je že mnogo izgubil, pa poskrbel bo že sam s svojimi rovtarskimi pridigami in s „kaprolskim“ obnašanjem v cerkvi, da se bo njegova „lajbgarda“ še bolj skrčila. G. župnik! Učite se pridigovati pri svojem tovarišu g. kaplanu Maksu, ker sicer se prav lahko zgodi, da vas ne bo hodil nihče več poslušati.

Iz Žužemberka. Leta 1908 so tukajšnji orožniki prijeli dva cigana zaradi vlačuganja. Pri sebi sta imela mladega lepega psa — tičarja. Orožniki so ju oddali tukajšnjemu sodišču, psa pa, ker je bil sumljiv stekline, županu Vehovecu z naročilom, da ga mora oddati takoj konjaču v varstvu in če bi dognal znake stekline, da ga pokonča. Pa kaj je storil dotični klerikalni župan s tujim mu izročeno imetjem? Namesto, da bi psa oddal konjaču, si ga je iz same pohlepnosti — ker mu je bil všeč, pridržal, — ga skrli v svinjak in ga imel tam toliko časa, da sta bila cigana po odgonu odpravljena iz občine. Tajniku je pa naročil, da naj ciganom, ako bosta zahtevala psa nazaj, pove, da ga je župan oddal konjaču itd. Kakor hitro je Vehovec nato zaznal, da sta cigana iz občine proč, je pripeljal dotičnega psa v občinsko pisarno in se brez sramu z njim pobahal, češ: „Poglejte ga, kako lep je, lord mu bom dal ime!“ Tega psa je imel potem več let in je bil tu dobro znan pod imenom „Lord“. Kdo bi si mislil, da se dobi na svetu človek, ki bi se mu po kakem ciganskem psu slinje cedile in da bo cigana za psa očiganil, kakor je to takrat storil poznejši klerikalni poslanec Vehovec! In človek takih lastnosti hoče zopet na vsak način na županski stolec, češ če je mogoča v Ljubljani klerikalna vlada, bi bilo vendar več kot krivično, da bi on zopet ne zažupanoval Krajčanom. Pa s temi računi ne bo nič, to naj si zapomni g. bivši župan! V „Slovencu“ ga je „nekdo“ skušal vzeti v zaščito s tem, da drugim očita „usnje“, neko zap. razpravo, pijačo itd. Zasluzen odgovor mu pripravimo za eno prihodnjih številk. Slepomišili in nafotevali ne bodeta več. Pridite na dan z dejstvi, kakor bomo storili mi. Če bode potem svet strmel, kdo je Žužemberku županoval skoro 25 let, in kako je županoval, ne bo naša krivda. Istorije od masla in solca ne bodete več pripovedovali drugim, ker jo bodete po lastni krivdi in vsled svoje bolešne častihlepnosti le preveč in pa kmalu preiskusili sami na lastni koži. Tudi vaš ciganski pes je oživel iz istih razlogov. Vi naravnost izivate, da moramo prihajati s stvarmi, ki izgledajo kot osebnosti, pa ima njih navajanje globlji pomen. Zabraniti hočemo kot pošteni državljani, da se na javna mesta ne vtihotapijo zopet moralčno tako prizadeti ljudje kot je Vehovec. V tem oziru bomo brez pardona nastopali in če ga bodo poskušala oblastva ščititi, povemo, da tudi to ne bode držalo.

Žužemberčan.

(Za dopise so odgovorni dopisniki, ker se uredništvo ne more vedno prepričati o njih vsebini. Zato je tem večja dolžnost dopisnikov, da poročajo vedno le čisto resnico.)

VSE ORGANIZACIJE JDS OPOZARJAMO, DA NAJ SEDAJ O PRICETKU DRUGEGA POLULETJA NAROČAJO VEČJE ŠTEVILO „DOMOVINE“. NA VSAKIH NAROČENIH 10 IZVODOV DAJEMO SE EN IZVOD „DOMOVINE“ PO VRHU.

Gospodarstvo.

g. Južna železnica je zaključila poslovno leto 1919. s primanjkljajem 252 milijonov kron. Promet je znašal komaj tretjino prejšnjega leta (1918.), dočim so stroški znatno narasli. Samo jugoslovanski del proge je bil aktiven. Dočim so druge države morale dajati predujme, je izhajala železnica na jugoslovanskih progah z lastnimi sredstvi. Naša vlada je dajala predujme samo za promet na državni račun in za terjatve napram jugoslovanskim državnim železnicam.

g. Nova carinska tarifa. Kakor se iz Beograda brzozjavno poroča, objavljajo „Službene Novine“ novo carinsko tarifo, ki je glede nekaterih vrst blaga znatno znižana in omogoča našim pri delkom konkurenco na tujih tržiščih.

g. Cene kavi padajo. Na francoskih tržiščih je začela cena kavi občutno padati. Cena Rio-kavi, ki je še meseca maja znašala v Bordou 292 frankov, je padla na 220 frankov, a cena Santos-kavi se je znižala od 300 na 220 frankov. Bahija in Haiti-kava je padla v ceni za 80 do 100 frankov.

g. Železna industrija v Jugoslaviji. Po podatkih zveze industrijalcev se potrebuje v naši državi na leto 15.000 vagonov valjanega železa. Za to stroko imamo tri tovarne: Jesenice (4200 vagonov), Zenica v Bosni (3280 vagonov) in Štore na Štajerskem (1200 vagonov) — skupno torej 8680 vagonov. Primanjkuje torej 6000 vagonov. Ako se obstoječi obrati razširijo za 75 %, bi se primanjkljaj odpravil in bi bila potrebščina Jugoslavije popolnoma krita. Plavži obstoje trije, in sicer v Varešu, Topušku in Bestineu. V obratu je sedaj samo Vareš v Bosni, kjer se producira dnevno 15 vagonov, na leto torej 5470 vagonov. Veliki skladi manganove železne rude leže v Lubiji v Bosni, ki bi lahko dali letno 45.000 vagonov, pa se ne izrabljajo. Od Dalmacije čez Hercegovino, Črno goro in Albanijo doli na Grško se vleče blizu morskega obrežja pas železne rude, še neizkoriščen. Upajmo, da tudi železna industrija ne ostane privilegij avstrijske republike.

g. Trgovinske razmere med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Kakor smo že poročali, je dospela v Beograd češkoslovaška delegacija za ureditev trgovinskih razmer z našo državo. Pogajanja se vrše na podlagi svobodne trgovine; prepovedan pa naj bo uvoz in izvoz nekaterih najvažnejših vrst blaga, ki so nam neobhodno potrebne. Z ozirom na to je bil odklonjen predlog, naj se sklene nova kompenzacijska pogodba, s katero bi se obe stranki zavezali, da bodeta po želji ene pogodbene stranke dopustili določen kontingent prepovedanega blaga.

g. Italijani pustošijo naše gozde. Neki gospod, ki je te dni potoval iz Reke preko Št. Petra v Ljubljano, pripoveduje, da Italijani od Matulj pa tje do Logateca naravnost pustošijo gozde, ravnotako, kakor so jih nekaj pustošile Benetke. Gozdi se posekavajo brez kakega načrta. V Šent Petru so zgradili pet velikih žag. Ako ostanejo Italijani še nekoliko časa, bodo gozdovi v teli krajih popolnoma izginili.

g. Nakup živine v Sloveniji. Kakor poroča ljubljanski dopisni urad iz Beograda, se v zmislu naredbe ministrstva za kmetijstvo sestavi komisija, ki odpotuje v Slovenijo, da nakupi tu za milijon dinarjev plemenske rogate živine, ki se bo razdelila prebivalstvu v Črni gori deloma brezplačno, deloma po znižani ceni.

g. Izvoz dog zopet dovoljen. V zadnji seji ekonomskega odbora ministrov je bilo sklenjeno, da se svoboden izvoz dog za izdelovanje sodov zopet dovoli.

g. Davčna prostost za nove hiše. Beogradske „Službene Novine“ z dne 22. julija objavljajo naredbo, ki ima namen pospešiti zgradbe novih hiš. Novi zakon določa, da so plačila davka in doklade oproščena vsa ona stanovanja in hiše, ki se zgrade tekom dveh let počenši od dne 23. julija 1920. Davčna in dokladna svoboda se dovoljuje za dobo 25 let za vse one hiše, ki imajo najhja stanovanja za delavce in za srednji stan v obč.; davčno prostost za dobo 18 let za vse one hiše, ki imajo samo stanovanja, brez ozira na njih velikost. Davčna ugodnost za dobo 15 let, oziroma 10 let se dovoljuje za take hiše, ki nimajo samo stanovanj, oziroma za one, ki so še nedograjene in neizkoriščene za stanovanja. Končno se dovoljuje iste davčne ugodnosti za dobo 12 let za take že obstoječe hiše, ki bi se priredile za stanovanja. Vsi posestniki hiš, ki obsegajo izključno mala stanovanja za delavce in srednji stan, bodo

imeli popolno svobodo glede najemnine. Stanovanja v takih hišah ne morejo biti predmet rekvizicije.

g. Cene v Bački in Banatu. Novosadska zastava objavlja naslednje cene: žito (staro in novo) metriski stot 680 K, oves (novi) 200 do 220 K, ječmen (novi) 200 K, kornjača 300 K, moka „0“ kilogram 10 do 11 K, krušna moka 9 do 9-50 K, pitani prašiči kilogram žive vage 20 do 22 K, telta kilogram žive vage 20 K, jagnjeta kilogram žive vage 12 K. Kupčija je precej živahna.

g. Nepožeto žito se ne sme prodajati. Naše ministrstvo za prehrano in obnovo zemlje je izdalo naredbo, ki prepoveduje prodajo nepožetega žita.

g. Kreditni zavod za trgovino in industrijo se imenuje nova domača delniška družba, ki je prevzela imetje dosedanje podružnice „Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani, Prešernova ulica. Predsednik je veletržec Ivan Knez.

g. Cene premoga Nenadno zvižane cene premoga se zdaj revidirajo po posebni komisiji, v kateri so za „Zvezo industrijcev“ inž. Šuklje, za „Trgovsko zbornico“ Mohorič, za „Osrednji urad montanskih obratov“ inž. Čuček, nadzornik „Trboveljske premogokopne družbe“ Maks Pitamic in en zastopnik Ljubljane. Gre pravzaprav samo za to, kdo in v kakem času bo plačal investicije, ki znašajo okoli 100 milijonov kron. Dalje tudi za to, ali je trditve „Trboveljske“ resnična, da so cene materialij od februarja 1920. izdatno skočile in za koliko. Glede investicij ni dvoma, da pomnijo veliko pomnožitev premoženja „Trboveljske“. Ta pomnožitev seveda ni toliko, kakor je potršček, kajti cene bodo nedvomno padle in trajna vrednost investicij bode gotovo nad 50 % nižja nego ta trošek. Vendar gre nova investicija naravnost iz žepa konsumenta brez rizika družbe, ki bo imela od pomnožene produkcije večje redne dohodke. Zato se samo ob sebi podaja ideja, da, ako morajo res investicije biti plačane v enem ali dveh letih, potem iz njih izvira oča pomnožitev premoženja družbe ne sme priti samo njej v prid. Sama se ponuja ideja, da ta del obogatitve pripade državi v katerikoli obliki (n. pr. s prepustitvijo brezplačnih delnic). Država more iz zasluzka potem pomagati delavstvu. Z zanimanjem pričakuje vsa javnost izid razprav komisije, da zavzame končno stališče.

Politični pregled.

Pred par dnevi so naše oblasti zapustile Radgono, včeraj so pa

naše oblasti zapustile Špilje,

katera postaja je tudi bila prisojena Avstriji. Izpustili smo iz rok izhodno postajo na progi v Ljutomer in sedaj vozijo lahko avstrijski vlaki naravnost iz Gradca v Radgono, kako bo pa z našimi vlaki iz Maribora čez Špilje in Radgono v Ljutomer, tega menda živ krst ne ve, četudi se je uradno javilo, da je Avstrija privolila v prost promet. Vsekakor, mi sedaj nimamo železniške zveze z Ljutomerom in vlada bi dobro storila, ako bi objavila, ako in pod kakimi pogoji se more potovati v Ljutomer iz Maribora po železnici. To vendar ni proga Novo mesto-Straža, temveč zelo važna proga in javnost se zanima za promet na njej. Zdi se nam, da smo bili sploh prehitri v zapuščenju Radgone in Špilj. — Na Koroškem se je medzavezniška plebiscitna komisija razdelila, in sicer se nahaja francoska komisija na našem italijanska in angleška komisija pa na avstrijskem ozemlju, središče je pa Celovec.

Ministrska kriza v Beogradu se približuje svojemu koncu in bo Vesnić menda še ta teden sestavil

ново vlado,

ki bo sestavljena tako, kot dosedanja in je bila kriza res popolnoma nepotrebna in bi bila v vsaki drugi državi tudi nemogoča, samo Jugoslavija je tako srečna, da ima razne Protiče in Korošce, ki izživata ministrske krize iz samega športa.

Vsak dan jasnejša postaja želja francoske diplomacije, da bi

zapletla Jugoslavijo v vojno z Rusijo

in govori se celo, da bi Italija „malo odnehala“ v jadranskem vprašanju, da bi šli na Rusko prelivati našo kri za koristi zapadne Evrope. O tem pa niti govora ne more biti, ker mi na Ruskem ničesar nimamo iskati in razentega moramo zbirati in čuvati vse naše moči, da jih razvijemo

tam, kjer bomo imeli kaj iskati — za sebe, ne pa za zapadno Evropo. Ako pa hoče Francija rešiti svoje milijarde, ki jih je svoječasno posodila Rusiji, da se je ta pripravila na vojno proti Nemčiji, naj jih gre reševati sama, v kolikor je v to sploh opravičena, ker je ruski narod s potoki prelite krvi te milijarde že zdavnaj poplačal, za hvaležnost bi pa Francozi sedaj radi ves svet nahujskali na vojno proti Rusiji. Pomagalo pa to hujskanje ne bo nič — vsaj v Jugoslaviji gotovo ne.

Na našem ozemlju, zasedenem po italijanskih četah, se nadaljujejo

italijanska nasilja nad našim narodom,

iz primorskih mest izganjajo naše ljudi, ali jim pa z najraznovrstnejšimi šikanami onemogočajo obstanek. V takih razmerah mora živeti naš narod v zasedenem ozemlju po krivdi autante in ta si še upa prihajati k nam s takimi predlogi, kot je vojna proti Rusiji! Naša vlada ima pri tem snubljenju res lahko stališče, kar na razmere na zasedenem ozemlju naj opozori antantne diplomate in zavrne vsako misel našega sodelovanja v vojni proti Rusiji. Sicer pa italijanska nasilja v zasedenem ozemlju ne bodo dolgo trajala, ker so

upori v italijanski armadi

na dnevnem redu in nikakor nočejo ponehati. Država, ki se na svoje vojaštvo ne more zanesti, pa ne bo mogla dolgo držati v svojih rokah ozemlja s tujim narodom, ker bo vesela, ako se bo sama mogla vzdržati. Mi lahko še malo počakamo, ker se nahajamo v boljšem položaju kot naša laška sosed.

Človek bi mislil, da je veliki polom leta 1918. spametoval bivše cesarje in kralje in da se bodo udali v božjo voljo — saj pobožni so bili vsi — ali temu ni tako in posebno

Habsburžani še vedno strašijo

po Švici, kamor so zbežali po polomu. Tam so se zbrali tudi razni nekdanji avstrijski in ogrski močeneži — med njimi tudi neizogibni dolgoletni voditelj naših klerikalcev dr. Šusteršič — in tam se delajo sedaj načrti za vzpostavitev nekake podonavske konfederacije (zveze več držav), ki bi ji stali na čelu, seveda, Habsburžani, dr. Šusteršič bi pa vsaj nad Slovenci zopet vihnel svoj bič. Dosegli seveda ne bodo nič ti politični mrtveci, ampak za nas je cela stvar važna zato, ker je med našo duhovščino dosti privrženecv dr. Šusteršiča in habsburških šib, s katerimi so nas toliko stoletij pretepali in ti duhovniki delujejo v domovini po navodilih svojega voditelja Šusteršiča iz Švice na ta način, da hujskajo in agitirajo proti Jugoslaviji. Tem bo treba stopiti na prste in jih poslati — v Švico, kjer bodo lahko klečeplazili pred Šusteršičem, Karlom in raznimi avstrijskimi grofi in knezi.

Radi velikih premogovnikov v Sleziji se je rodilo, takozvano

tešinsko vprašanje,

ker Tešin je središče tega velikega premogovnega revirja, ki so ga hoteli imeti tako Čehoslovaki, kakor Poljaki. Mirovna konferenca je sklenila, da se v spornem ozemlju izvrši ljudsko glasovanje, ampak ker so nastali veliki neredi, nemiri in boji med Čehoslovaki in Poljaki, so velike sile sklenile, da bodo same razdelile sporno ozemlje brez ljudskega glasovanja. To se je sedaj tudi izvršilo na ta način, da dobijo Čehoslovaki in Poljaki svoj del premogovnega revirja. Tešin pripade Poljakom, Čehoslovaki pa dobijo karvinski premogovni revir, in celo železnico Košice-Oderberg in tešinsko predmestje. S tem pa še ni rečeno, da bi bila oba dela zadovoljna s tako rešitvijo in bati se je, da bo zaradi tega premogovnega ozemlja prihajalo tudi nadalje do sporov med Čehoslovaki in Poljaki, ker so posebno Poljaki neodjenljivi v svojih zahtevah.

Beleške.

b. „Ne hujskajte na vojno“. Pod tem demagoškim naslovom vzdihujejo zadnje čase razni časopisi, kakor bi kdo res hujskal na vojno na oni način, kakor so hujskali pred šestimi leti gotovi ljudje. Ako res narodno časopisje zavzame napram nasilju na zasedenem ozemlju odločno stališče, je to tem ljudem šovinistična agitacija, ako narod dostojno manifestira svojo trdno voljo, je to šovinistična demonstracija, a če Italijani uničujejo naše imetje, ubijajo in zapirajo naše ljudi, to so tem ljudem samo italijanske harlekinade! Danes ni človeka, ki bi hujskal na vojno,

ne sme pa biti tudi človeka, ki se ne bi zavedal svoje narodne dolžnosti. Zato je skrajno neokusno plašiti ljudstvo s tako demagogijo, ki jo potem izkoriščajo naši sovražniki, češ pogledjte kako se nas boje.

b. Proč z avstrijskimi ostanki. Naša država je demokratska država, ki ne pozna plemstva in ostankov iz prešlih dni, zato se čudimo, ko vidimo, kako strašijo po naši javnosti razni „plemeniti“ in „viteži“ in enaki modrokriveci iz nekdanjih dni. Mi smo vse preveč prizanesljivi in potrpežljivi, pogledjte le češke časopise, nikjer ne najdete več raznih knezov in grofov, ampak čisto navadne državljane in gospode Bedriche Lobkovitze in Františka Schwarzenberga. Mislimo, da je zadnji čas, da izginejo tudi iz naše javnosti ti ostanki in spomini na Avstrijo, ki nikomur prav nič ne imponirajo, pač pa le dokazujejo, da si nismo svesti sedanjih časov.

b. Klic iz zasedenega ozemlja. Slovenci iz okolice Beljaka pozivajo v obupnem pozivu svojo inteligenco, ki je odšla, ko so te kraje zasedli Nemci, da se vrne. Ljudje potrebujejo inteligence, delavcev, svetovalcev in voditeljev. Kaj naj počne ljudstvo samo, ki je ostalo zvesto svoji rodni grudi, ako nima svojih voditeljev. In res je skrajni čas, da se reši to vprašanje. Naše ljudstvo v zasedenem ozemlju je prepuščeno samo sebi, na vseh koncih in krajih primanjkuje inteligence, učiteljev, uradnikov, kar je več našim sovražnikom, ki na ta način najlože in opravičeno nastavljajo po zasedenem ozemlju svoje ljudi. Zato je prva in sveta dolžnost vsakega inteligenta iz zasedenega ozemlja, da se vrne med svoj narod, ker tam je najdalekosežnejše polje njegovega dela. To je edina in najpravičnejša rešitev begunskega vprašanja, a vrnitev beguncev bo dala narodu na zasedenem ozemlju novih moči za delo, ki je tako potrebno v teh krajih! Narod, oni narod, ki je ostal na rodni grudi, ki dostojanstveno prenaša vsa nasilja tujcev in svojih sovražnikov, vas kliče, ne bodite gluhi in slepi, ter storite to, kar zahteva narod, ki ste njega sinovi, z vso pravico!

Novosti.

n. Regent Aleksander poseti dne 15. avgusta Sarajevo, kjer bo prisostvoval tudi tamošnji veliki konjski dirki.

n. Kongres jugoslovanskih zdravnikov se bo vršil od 6. do 8. septembra v Zagrebu. Razpravljali bo o zdravstvenih in stanovskih vprašanjih. Udeležilo se ga bo okoli 400 zdravnikov iz vse naše države.

n. Italijansko letalo, ki je pred par dnevi vohunilo ob naši dalmatinski obali, je moralo vsled poškodbe v bližini Dubrovnika pristati. Letalo je bilo zaplenjeno, letalca, oba italijanska častnika, pa so zaprli. To je sedaj v kratkem času že drugo zaplenjeno italijansko letalo na našem ozemlju.

n. Draginja zopet narašča. Vsled povišanja železniških tarifov, ki stopijo v veljavo dne 16. avgusta, so začele cene raznih vrst blaga zopet naraščati. Posebno se to opaža pri raznih živilih.

n. Klerikalci se muzajo, ko smo jim natresli pod nos tako hudega popra z izdajo „Dokumenti Korošceve stranke iz leta 1920“. Kihati so začeli, toda le skrivaj, da jih svet ne sliši. Sedaj ponujajo nekaj „kompromis“, katerega zagovarja anonimni pisec neke klerikalne brošurice. Klerikalno časopisje zelo hvali „pametne misli“ tega pisca. Očividno je, kam pes taco moli. Ptica spoznaš po perju, klerikalca pa po hinavščini in laži. Somišljeniki, sezite po „Dokumentih Korošceve stranke“ in na jasnem boste! Izvod stane le 4 K, s pošto priporočeno poslana knjižica 1-40 K več.

n. Nemškutarji so v nedeljo zvečer poizkušali izvršiti napad na vlak, s katerim so se peljali naši ljudje s shoda v Velikovec. Pri Grabštajnu so namreč položili na najnevarnejšem kraju na tir leseno oviro. Le pazljivosti strojevodje se je zahvaliti, da se ni zgodila velika nesreča. Aretirali so pet osumljencev, ki so jih odpeljali v zapore v Slovenjgradec.

n. Iz Trsta. Izpustili so iz zaporov postojnskega hotelirja Ivana Paternosta. Tudi oba brata Kraigherja sta že na prostem, ker jima niso mogli ničesar očitati. Italijani gredo naprej v nasilju. Karabinjerji tepo ljudi, ki se jim zde nevarni. V Trstu še zdaj ne pusté uradnikov „Tržaške hranilnice in posojilnice“ na pogorišče. Ukazali

so zavodu, da mora postaviti ograjo okoli poslopja. Italijani očitno čakajo, da se zidovje podere. Svaka sila do vremena!

n. Upori med italijanskim vojaštvom. Mornarični arzenal v Benetkah je pogorel. Vojaštvo se upira na mnogih krajih. V Logatecu se je uprla artiljerija.

n. Likvidacija imovine neprijateljskih državljanov se urejuje s kraljevsko uredbo, ki je objavljena v „Uradnem listu“ od 28. julija 1920. Ta uredba velja glede imetja Nemcev in Avstrijcev v Srbiji in Crni gori. Na osvobojenem jugoslovanskem ozemlju, t. j. pri nas velja le proti Nemcem (iz Nemčije) ne pa proti Avstrijcem. Sekvestri avstrijskih posestev bodo ukinjeni, čim Avstrije izpolni obveznosti iz mirovne pogodbe glede povračila naših naložb v Avstriji.

n. Nevihta in toča nad ljubljansko okolico. V torek popoldne je prihrula nad Ljubljano in okolico huda nevihta, tekom katere je padala ponekod tudi jako debela toča. Vihar je podil nevihto proti Zalogu. Na ljubljanskem polju je napravila toča na več krajih veliko škodo. Travniki so bili skoro pobeljeni od toče.

n. Izprtje kovinarjev in stavka težakov in voznikov v Trstu. Italija se nedvomno nahaja v težki gospodarski in socialni krizi, ki povzroča po državi neprestano stavkovno gibanje, zvezano z deloma hudimi spopadi z varnostnimi oblastmi in vojaštvom. Sedanja vlada bi sicer rada odvrnila pozornost lastnega naroda in Evrope od škandaloznih notranjih razmer v deželi, in sicer z različnimi naročenimi izgedi proti Jugoslovanom, kakor da bi bili oni krivi nesrečnih razmer v Italiji, toda tudi na tej svoji poti nima uspeha. Plenjenje tuje lastnine še ni nikdar nasitila lačnih želodec in italijanska vlada bo že morala poiskati druga sredstva, ako bo hotela resnično zadovoljiti svoj narod. Komaj je ponehala protestna splošna stavka zaradi nasilstev, t. zv. „fašistov“ v Rimu, že se govori o novi proglasitvi splošne stavke v Italiji, in sicer zaradi izprtja kovinarskih delavcev. Tudi ladjedelnica pri Sv. Marku v Trstu počiva, dočim traja stavka pristaniških težakov in voznikov že par dni.

n. Nove poštne znamke. Sedanje poštne znamke s kronsko vrednostjo ostanejo v veljavi samo še do konca letošnjega leta. Kakor se poroča iz Beograda, se je že pričelo s tiskanjem novih poštних znamk, ki bodo veljavne za vso našo državo.

n. Predaja četrtega grškega armadnega zbora pred sodiščem. Atensko vojno sodišče se je te dni bavilo s predajo četrtega grškega armadnega zbora, ki se je leta 1916. prostovoljno vdal Nemcem, ki so prepeljali potem vojake v Nemčijo, kjer so bili sprejeti kot gosti. Sodišče je obsodilo 7. častnikov na smrt, 18 pa na ječo do 15 let.

n. Knjiga o delu za osvoboditev. Pri umetniškem oddelku ministrstva za prosveto je bil ustanovljen poseben oddelek, ki ima nalog, da zbere vse gradivo za knjigo, v kateri bo opisano celokupno delo za ujedinjenje in osvoboditev našega naroda za časa svetovne vojne.

n. Požar. Od Sv. Frančiška v Savinjski dolini nam poročajo, da so imeli dne 26. julija ob treh ponoči v Juvanju velik požar. Zgorel je velik kozolec Jermanov, napolnjen z vso letošnjo žetvijo in veliko množino sena. Zažgal je baje Jermanov

mlinar, ki je zapustil svojo službo iz maščevalnosti. K požaru sta prihiteli požarni brambi iz Ljubnega in Sv. Frančiška.

n. Ponesrečila se je dne 18. julija v Grušovlji v Savinjski dolini 13letna hčerka posestnika Koleuca. Padla je s hruške in se pri tem nabodla na plot, kjer je visela dalj časa. Nesrečnega otroka je rešila mati, toda uboga deklica je zadobila tako težke poškodbe, da je le malo upanja, da bi jo bilo mogoče rešiti.

n. Strašna smrt je doletela posestnika Val. Zavoločka iz Otoka. Ko je v hosti zažigal trsje, ga je objel plamen in ga tako hudo obžgal, da je, ko so ga prenesli domov, že čez par minut umrl.

n. Ogled lovskih psov za kamniški okraj se vrši v nedeljo dne 8. avgusta ob 10. uri dopoldne na dvorišču gostilne „Klicabirt“ v Kamniku. Vabimo vse lovce in ljubitelje psov, da pridejo k ogledu. — Slovensko lovsko društvo.

n. Neprestani vlomi in tatvine. V mlinu Josipa Kosa pod Kumom so neznani storilci pokradli za dva tisoč kron žita. Filomeni Mlčnikovi v Mislinjah so z lovskimi puškami oboroženi roparji vzeli za 4000 kron obleke in perila.

Zadnje vesti.

Varšava, 29. julija. (Izv. por. „Domovine“.) Na severni fronti so se umaknile naše čete načrtoma v odsek Grajevo-Osovec-Kamenic-Litovš-Gabrin. Centrum naše armade se je, ne da bi mu sovražnik krepko sledil, po odbitju hudih napadov na levem krilu umaknil, da ne izgubi stika s severno armado.

Moskva, 29. julija. (Izv. por. „Domovine“.) V severnem delu fronte smo pri prodiranju dosegli Berezovko in ozemlje Bjelištoka. Sovražnik se srdito upira. Pri Brodiju v Galiciji smo ujeli 500 mož in uplenili 13 topov. Pri Zaločah smo ujeli poljski brigadni štab in uplenili 16 strojuic in mnogo orodja. V ozemlju Tarnopola smo vrgli Poljake na desni breg Sereta.

Varšava, 29. julija. (Izv. por. „Domovine“.) Ruska armada podvojuje svoje napore. V zadnjih treh dneh se vrše na vsej fronti srditi boji, ki so jih otvorile rdeče čete z bobnajočim ognjem. Naša črta ob Njemenu je v vsej razsežnosti padla. Našim protinapadom pri Grodnu je prišel sovražnik na levem krilu za hrbet. Na južni fronti so boljševiki na treh točkah vdrl v Galicijo.

Pariz, 29. julija. (Izv. por. „Domovine“.) Poslaniška konferenca je končno določila temelje za ureditev tešinskega vprašanja. Vsi karvinski prenuogovniki pripadajo Čehoslovaški, mesto Tešin pa Poljski. Odo komitatov Orva in Spiž pripade večji del Čehoslovakom, ki dobe tudi progno Košice-Begumin.

Rim, 29. julija. (Izv. por. „Domovine“.) Italijanski listi se jako obširno bavijo z italijansko-grškimi incidentom, vsled katerega se bo podpis turške mirovne pogodbe najbrže zakasnil. Italija smatra, da je namreč prišel pravi trenotek, da prekliče tajno pogodbo, ki jo je svojčas Tittoni sklenil z Venizelosom, da napravi konec protiitalijanskim spletkam na pariški konferenci. Tittoni je takrat odstopil Grški južno Albanijo in pa Dodekanez, in sicer pod pogojem, da dobi Italija s pomočjo Grške kake ugodnosti v Albaniji ali pa v Dalmaciji. Turška mirovna pogodba pa sedaj priznava Dodekanez Italiji. Venizelos zato odklanja

svoj podpis na tajni pogodbi. Italija po Giolitti-jevi izjavi ne more odstopiti Grški južne Albanije, ker se zavzema za neodvisnost Albanije. Listi soglašajo s stališčem vlade in jo pozivljejo, naj odstopi od pogodbe z Grško.

Brezov les kupuje Tovarna lesenih žebeljev v Tacnu pod Šmarno goro.

Iščem deklico, 12 do 14 let staro, ki je izgubila v vojni očeta. Znati mora pisati in brati, ker jo potrebujem v trgovini. V slučaju, da bo pridna in zvesta, jo vzamem po teku leta za svojo. **Kobal Jožef,** trgovec v Strahomeru št. 2, pošta Ig-Studenec pri Ljubljani.

MASTIN Živino redilni prašek, primešaj krmi. Prehavi vsako krmo do zadnjega, da se je nič ne izgubi.

Dobil najvišje kolajne na razstavih v Londonu v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin. Ako se pri vas v lekarnah in trgovinah ne dob, potem naj se naroči po poštni dopisnici v izdelovalnici Mastina,

lekarna Trnkóczy v Ljubljani
5 zavojev (paketov) Mastina za 30-50 K poštne prosto na dom.

GARJE, srbečico, hraste, lisaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo po pošti K 12-50 poštne prosto.

Glavna zaloga I. C. Kotar, Ljubljana.

Belin JE NAJBOLJŠE KREDITNO ZA NAZENIE BELIH ČEVLJEV.

DOBI SE POVSOD!

Največje škode in nadloge se obvarujete,

ako uničite nemudoma

miši (navadne in poljske)
podgane s „Poginom“, škatla po K 6-
stenice z „Rapidom“, stekl. „ K 10-
ščurke z „Morinom“, škatla „ K 6-

Vsa sredstva so nešteto krat preizkušena ter izborna in hitro učinkujejo.

Trgovci popust!

Po povzetju razpošilja:

I. C. Kotar, drogerija, Ljubljana, Wolfova ul. 3.
Telefon št. 174.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Štritarjeva ulica št. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuju.

Dolžniška glavnica
in rezerve okrog **K 50,000.000** —
Telefon št. 251.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obratovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev
= valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Dolžniška glavnica
K 30,000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve okrog
K 10,000.000

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj

Sprejema: Vloge na knjižice. Vloge na tekoči in sifon račun proti najugodnejšemu obratovanju. Bentni davek plača banka iz svojega.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, zakasnice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Prevzema: Borzne naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Daje predjme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Brzjavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.